

Halottaink, halálaink

Aki megszületik, az élők világába csöppen bele. A gyermek eleinte el se tudja képzelni, hogy az élőké mellett létezik egy másik birodalom is, a halottaké. Hall ugyan családi történeteket olyanokról, akikkel soha nem találkozott, s akikről mégis úgy beszélnek, mint élőkéről, pontosabban: valaha-éltekről. Amikor először eljut egy temetőbe, csodálkozva nézegeti a fejfákat, síremlékeket: a nevek alatt a két évszámot, amely az élet kezdetét és végét jelöli. Aztán egyszer csak következik a nagy váltás: a családból, azok körül, akiknek körében él, valaki meghal. A növekvő gyermek lassan ismerkedik a számára új szóval, és edződik hozzá az új élményhez: valaki eltűnt az életéből.

Múlnak az évtizedek, és a két birodalom lakossága — az élőké és a holtaké — lassan kicserélődik: egyre fogyatkozik az élőké és egyre növekszik a halottaké. Az előtte járó nemzedék fokozatosan eltűnik az élők sorából. Akik valaha életének részei voltak, azok immár emlékké halványodva élnek tovább benne, helyükbe viszont újak lépnek, a következő nemzedék.

Élet és halál folytonos mozgásban lévő folyama mellett átfog bennünket a kapcsolatok hálója is. Akadnak köztük életre szólóak, amelyek átváltoznak ugyan a halállal, de meg nem szűnnek. Akit szeretünk, része marad az életünknek fizikai jelenléte megszűntével is. Elvesztése fájdalmas seb marad, de lényük valami összesűrítő-tisztító átalakuláson megy keresztül az emlékezetünkben. Másként történik ez a kapcsolatainkban. Sokuk előbb-utóbb elhalványul, szertefoszlik, bármilyen ígéretesen indult is. Talán még a fizikai halálnál is fájdalmasabb, hogy a szeretet is elhalhat az emberek között: a kapcsolat-háló ilyenkor szakad szét igazán.

Jézus új valóságot teremtett az élet és a szeretet rendjében is. A halálból feltámadott testében új világ távlatát nyílik az életen túl: sorsa Istenben folytatódik. Az Atya magához emeli őt abba az isteni valóságba, amely a földi életben kibontakozott emberségét átlényegítette és kiteljesítette. Keresztre feszítésekor testestül-lelkestül, egész emberségével támad fel, „megdicsőült”, ahogy követői mondták; mindazzal együtt, amit történelmünkben átélt.

Újraszötte a szeretet foszladozó hálóját is. Atyja támasztja fel: a világ megláthatja, hogy létezik egy olyan — isteni — szeretetkapcsolat, amely erősebb bűnnél és halálnál. A feltámadt Krisztus ebbe a romolhatatlan szeretethálóba von be mindenkit, aki a világra születik. A halál a feltámadásba nyílik bele, ahol kilügződik belőlünk mindaz, ami esetleges, töredékes, és megmarad — megtisztultan, a szeretet erejében átalakulva — az, ami igazán fontos. Az élet így válik teljessé a szeretetben, töredékesen már ideát, isteni beteljesülésben pedig Odaát.